

MAKİNE SEKTÖRÜ RAPORU

1. Küresel Bakış

1.1 Sektörün küresel ticareti

1.1.1 Sektörde En Fazla İhracatı Olan İlk 20 Ülke (milyon dolar)

No	Ülke	Milyon-Usd(2022)
1	Çin	551.950
2	Almanya	253.266
3	ABD	229.594
4	Japonya	142.824
5	İtalya	113.038
6	Meksika	103.006
7	Hollanda	87.181
8	Hong Kong	82.380
9	Birleşik Krallık	75.281
10	Singapur	75.216
11	Kore	73.033
12	Fransa	64.470
13	Tayvan	63.171
14	Polonya	46.089
15	Tayland	43.945
16	Çekya	42.443
17	Vietnam	40.077
18	Kanada	37.750
19	Belçika	34.818
20	Avusturya	33.915

1.1.2 Sektörde En Fazla İthalatı Olan İlk 20 Ülke (milyon dolar)

No	Ülke	Milyon-Usd(2022)
1	ABD	475.932
2	Çin	202.146
3	Almanya	173.805
4	Meksika	94.223
5	Birleşik Krallık	89.639
6	Fransa	84.841
7	Kanada	80.243
8	Hong Kong	74.843
9	Tayvan	72.738
10	Japonya	72.300
11	Hollanda	70.969
12	Kore	68.423
13	Singapur	65.477
14	İtalya	61.960

15	Hindistan	50.204
16	Polanya	41.773
17	Avustralya	39.441
18	İspanya	38.098
19	Belçika	36.813
20	Çekya	35.790

2. Uganda'nın Sektörde Dış Ticareti

2.1 Uganda'nın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke ve Türkiye

No	Ülke	Milyon-Usd(2021)
1	Çin	267
2	Hindistan	146
3	Almanya	26
4	İtalya	21
5	Japonya	16
6	Hollanda	15
7	BAE	14
8	Güney Afrika	13
9	Birleşik Krallık	12
10	ABD	9
11	Türkiye	8
12	Brezilya	6
13	Kore	6
14	Kenya	6
15	Fransa	5
16	Tayvan	4
17	Belçika	3
18	Tayland	3
19	Macaristan	2
20	Singapur	2

2.2 Uganda'nın En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 20 Ülke ve Türkiye

No	Ülke	Milyon-Usd(2021)
1	Kongo D. C.	11
2	G. Sudan	10
3	Kenya	3
4	Tanzania	2
5	Mauritius	1
6	Burundi	1
7	İtalya	0,9
8	Etiyopya	0,7
9	Almanya	0,7
10	BAE	0,6

11	Sudan	0,3
12	Kongo	0,2
13	ABD	0,2
14	Angola	0,2
15	Japonya	0,2
16	Malavi	0,1
17	Türkiye	0,1
18	Iran	0,08
19	Hindistan	0,07
20	Belçika	0,07

2.3 Uganda'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler

No	Altılı Tarife Kodu	Altılı Tarife Adı	Milyon-Usd(2022)
1	842952	Kendinden tahrikli mekanik kepçeler, ekskavatörler ve kürekli yükleyiciler, 360° döner su ile ...	27,32
2	847130	Veri işleme makineleri, otomatik, taşınabilir, <= 10 kg ağırlığında, en az bir ...	16,42
3	843049	Toprağı delmek veya mineral veya cevherleri çıkarmak için delik delme veya batırma makineleri, kendinden tahrikli değil ...	16,15
4	842230	Şişeleri, teneke kutuları, kutuları, torbaları veya diğer kapları doldurmak, kapatmak, mühürlemek veya etiketlemek için makineler; ...	11,18
5	847150	Otomatik veri işleme makineleri için işleme üniteleri, aynı şeyi içersin veya içermesin ...	11,1
6	847989	Makineler ve mekanik cihazlar, başka yerde sınıflandırılmamış	10,71
7	843143	8430.41 veya 8430.49 alt pozisyonlarında yer alan delik işleme veya batırma makineleri için parçalar, başka yerde sınıflandırılmamış	10,56
8	843041	Toprağı delmek veya mineral veya cevherleri çıkarmak için kendinden tahrikli delme veya batırma makineleri ...	10,15
9	848180	Borular, kazan gövdeleri, tanklar, tekneler veya benzerleri için aletler (basınç düşürücü valfler hariç, ...	9,93
10	843149	8426, 8429 ve 8430 pozisyonlarındaki makinelerin parçaları, başka yerde sınıflandırılmamış	9,49

11	847420	Katı mineral maddeler için kırma veya öğütme makineleri	7,24
12	847170	Otomatik veri işleme makineleri için depolama üniteleri	6,65
13	847490	8474, başka yerde sınıflandırılmamış mineral maddelerin işlenmesi için makine parçaları	6,26
14	842951	Kendinden tahrikli ön uç kepçeli yükleyiciler	5,97
15	841850	Depolama ve teşhir için mobilya "sandıklar, dolaplar, teşhir tezgahları, vitrinler ve benzerleri", ...	5,88
16	847780	Kauçuk veya plastiklerin işlenmesi veya bu malzemelerden ürünlerin imalatı için makineler, ...	5,88
17	847180	Otomatik veri işleme makineleri için birimler (işlem birimleri, giriş veya çıkış birimleri hariç) ...	5,74
18	847710	Kauçuk veya plastik işleme için enjeksiyon kalıplama makineleri	5,61
19	842139	Gazları filtrelemek veya arıtmak için makine ve aparatlar (izotop separatörleri ve emme emicileri hariç) ...	5,46
20	847149	Veri işleme makineleri, otomatik, sistemler şeklinde sunulan "en azından ...	5,03

2.4 Uganda'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler

No	Altılı Tarife Kodu	Altılı Tarife Adı	Milyon-Usd(2022)
1	841121	Güçteki turbopervaneler ≤ 1.100 kW	3,50
2	841122	Güç > 1.100 kW turbopervaneler	0,50
3	842940	Kendinden tahrikli sıkıştırma makineleri ve yol silindirleri	0,32
4	841090	Regülatörler dahil hidrolik türbinlerin ve su çarklarının parçaları	0,28
5	843890	Yiyecek veya içeceklerin endüstriyel olarak hazırlanması veya üretimi için makine parçaları, başka yerde sınıflandırılmamış	0,23
6	847130	Veri işleme makineleri, otomatik, taşınabilir, ≤ 10 kg ağırlığında, en az bir ...	0,19
7	844332	Baskı, kopyalama veya faks iletimi işlevlerinden sadece birini yerine getiren makineler, ...	0,19

8	842959	Kendinden tahrikli mekanik ke�çeler, ekskavatörler ve ke�çeli yükleyiciler (kendinden tahrikli mekanik hariç) ...	0,15
9	841199	Gaz türbinlerinin parçaları, başka yerde sınıflandırılmamı�	0,11
10	842920	Kendinden tahrikli greyderler ve tesviyeciler	0,09
11	846019	Metal bitirmek için düz yüzeyli ta�lama makineleri, sayısal olarak kontrol edilmez	0,09
12	845521	Sıcak veya kombine sıcak ve soğuk metal haddehaneleri (boru fabrikaları hariç)	0,08
13	847150	Otomatik veri işleme makineleri için işleme üniteleri, aynı Şeyi içersin veya içermesin ...	0,07
14	841821	Ev tipi buzdolapları, sıkıştırma tipi Ői�eleri, teneke kutuları, kutuları, torbaları veya diğer kapları doldurmak, kapatmak, mühürlemek veya etiketlemek için makineler; ...	0,06
15	842230	Otomatik veri işleme makinelerinin veya diğer pozisyon makinelerinin parçaları ve aksesuarları ...	0,06
16	847330	Makineler için dişliler ve dişliler (di�li tekerlekler, zincir di�lileri ve diğer Őanzımanlar hariç) ...	0,05
17	848340	8474, başka yerde sınıflandırılmamı� mineral maddelerin işlenmesi için makine parçaları	0,05
18	847490	Sadece veya esas olarak sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı kullanıma uygun parçalar ...	0,05
19	840999	Baskı plakaları, silindirler ve diğer baskı bileşenleri; plakalar, silindirler ve litografik ...	0,05
20	844250		

2.5 Ülkemiz açısından potansiyel ürünlere ilişkin değerlendirme
Özellikle tarım ürünleri işleme makineleri alanında ciddi potansiyel bulunmaktadır.

2.6 Rakip  lke Firmalarının Firmalarımıza Kıyasla Varsa Avantajlı Yönleri
Çin merkezli firmaların d  k üretim maliyeti ve d  k kaliteden ötürü sektörde fiyat avantajı bulunmaktadır.

2.7 Türk Firmalarının Rakiplerine Göre Varsa Avantajlı Yönleri
Firmalarımız Uganda pazarında Avrupa Birliği standartlarında uygun fiyatlı ürünler sunan ihracatçılar olarak konumlandırılmıştır.

3. Uganda Pazarına Genel Bakış

3.1 İlgili sektörde pazar büyüklüğü

Uganda'nın 2022 yılındaki toplam ithalatı 1,5 milyar \$ olup, önümüzdeki yıllarda ciddi artış beklenmektedir.

3.2 Önemli oyuncular (üretici yerli firmalar, önemli ithalatçılar, diğer ülkelerden önemli ihracatçılar)

İtalya ve Çin merkezli firmalar sektörde aktif olarak yer almaktadır.

3.3 Yerel üretim ve ihracatçı ülkelerin pazardaki payı

Makine sektörü tamamen dışa bağımlıdır, Uganda'nın 2022 yılındaki toplam ithalatı 1,5 milyar \$'dır.

3.4 Tüketici tercihleri

Özel sektörde pazar genellikle fiyata karşı hassastır. Kamu alımlarında ise fiyatın yanı sıra özellikle kalite ön plandadır.

3.5 Tüketici segmentleri

Uganda pazarı lokal firmalar ve uluslararası firmalar olarak iki temel segmente ayrılabilir.

4. Sektörde Pazara Giriş

4.1 Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Kampala şehri ve çevresi hedeflenmesi gereken bölgedir.

4.2 Firma Bulma

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar Hakkında Bilgi

Uganda Ticaret ve Sanayi Odası/Uganda National Chamber of Commerce and Industry(UNCCI)

Tel:+256753503035

Fax:+246414230310

E-posta: rdc@chamberuganda.co.ug

Adres: Plot 1A Kira Rd. Kampala

Uganda İmalatçılar Derneği/Uganda Manufacturers Association(UMA)

Tel: +256 414 221 034 /287615

Fax: +256 414 220 285

Eposta: ed@uma.or.ug

Adres:Uganda Manufacturers' Association P.O Box 6966, Lugogo Show Grounds Kampala

<https://www.uma.or.ug/membership/online-member-directory> (üye sorgulama)

4.2.2 İlgili Fuarlar Hakkında Bilgi

Uganda İmalatçılar Derneği/Uganda Manufacturers Association(UMA)'nin düzenlediği uluslararası fuar her yıl yapılmaktadır. (Uganda International Trade Fair 03-10.10.2023)

4.2.3 İhaleler Hakkında Bilgi

<https://gpp.pdda.go.ug/#/public/bid-invitations> (Genel İhaleler)

<https://www.monitor.co.ug/uganda/jobs/tenders> (Genel İhaleler)

<https://www.newvision.co.ug/category/tenders> (Genel İhaleler)

- 4.2.4 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar
İthalatçı Şirket İletişim Bilgileri
<https://www.uma.or.ug/membership/online-member-directory> (Uganda İmalatçılar Derneği üye iletişim bilgileri sorgulama)
<https://www.psfuganda.org/directory.html> (Uganda Özel Sektör Vakfı üye iletişim bilgileri sorgulama)

İhracatçı Şirket İletişim Bilgileri
<https://ugandaexports.go.ug/exporterdirectory> (Uganda İhracatı Geliştirme Kurulu ihracatçı firma iletişim bilgileri)

Uganda Ticaret Sicil Bilgileri Sorgulama
<https://brs.ursb.go.ug/brs/pro/bnr/searchname>

- 4.3 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi
Uganda'nın Türkiye ile STA'ları bulunmamaktadır. Ayrıca Doğu Afrika Birliği üye ülkeleri(Kenya, Tanzania, Ruanda, Burundi ve G. Sudan) ile gümrük birliği anlaşması bulunmaktadır.

- 4.4 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler
Tercihli tarife bulunmamaktadır.

- 4.5 Zorunlu Belgeler

Uganda'ya ithalat için yükleme(ihracat) ülkesinden eşyalara (COC) Certificate of Conformity belgesi alınması gereklidir. Bu belgeler Uganda Ulusal Standart Bürosu UNBS tarafından akredite olan TUV, SGS ve Intertek firmalarına başvurularak Türkiye'de yükleme öncesi yapılacak inceleme sonucunda verilir.

- 4.6 Standartlar

UNSB Uganda Ulusal Standartlar Bürosu Ticaret Sanayi ve Kooperatif Bakanlığı altında faaliyet göstermekte olup, kalite güvenlik ve sağlık standartlarını belirler ve uygular. Bu standartlara <https://webstore.unbs.go.ug> adresinden ulaşılabilir.

- 4.7 Etiketleme

UNSB etiketleme standartlarını belirlemekte olup, ürün bilgisi etiketinin İngilizce olması gerekmektedir.

- 4.8 Ambalajlama

Paketlemenin de ürünün bozulmasını ve hasar görmesini önleyecek nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.

- 4.9 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Ağırlıklı olarak Mombasa/Kenya ve Daresselam/Tanzanya üzerinden deniz nakliyesi tercih edilmektedir. Limana ulaşan mallar karayoluyla Uganda'ya getirilmektedir. Toplam nakliye süresi yaklaşık 3-4 hafta arasında sürmektedir.

- 4.10 Dağıtım Kanalları (acente, distribütör, temsil, doğrudan son kullanıcıya satış, mağaza kiralama vb.) Perakende Satışlar, E-Ticaret

Uganda'da genel olarak tüm malların dağıtımını toptancılar ve perakendeciler tarafından yapılmaktadır. Toptancılar tarafından ithal edilen mallar büyük depolara nakledilmekte ve daha sonra lokal perakendecilere sevk edilmektedir.

- 4.11 Satış Sonrası Hizmetler
Diğer yandan ihracat mallarına ilişkin olarak kurulum, eğitim, teknik destek vs. gibi satış sonrası hizmetlere gereken önemin verilmesi pazarda rakiplere karşı avantaj sağlayacaktır.
- 4.12 Reklam ve Pazarlama
Uganda'da billboard, Tv ve radyo reklamları yaygın olarak kullanılmaktadır. Pazarlama faaliyetlerinde bu alanların hepsini dengeli bir şekilde kullanılmasıyla etkin bir sonuç elde edilecektir.
- 4.13 İş Yapma Kolaylığı, İş Kültürü
Doing Business 2020 raporuna göre genel sıralamada 60 puanla 116. sırada yer almaktadır. Şirket kurma prosedürleri bakımından 71,4 puan ile 169. sıradadır. Yapı izinleri bakımından 66,4 puan ile 113. sıradadır.
- Uganda'da iş dili İngilizce'dir, neredeyse tüm toplantılar İngilizce yapılmaktadır. Özellikle hükümet yetkilileri ile toplantı talepleri resmi yazılı talep ile gönderilmelidir.
- Randevuları planlarken, bir tarih ve saat oluşturmak için ekstra zaman vermek gerekir. Gecikme veya iptallere, özellikle hükümet yetkilileriyle yapılan toplantılara, gecikme süresinin görevlinin konumu ile orantılı olarak arttığı şekilde hazırlıklı olmak gerekir.
- İş kıyafetleri (business formal), özel sektör veya hükümet yetkilileri ile yapılan iş toplantıları için uygundur.
- 4.14 İthalat Vergileri (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi vb.)
- a) Gümrük Vergisi: İthal edilen ürüne göre genel olarak %25(nihai ürün), %10 (yarı mamül), %0 (hammadde) şeklinde sınıflandırmaya gidilmiştir.
- b) Petrol tüketim vergisi: Petrol ithalatında litre başına 780 UGX vergi tahsil edilir.
- c) Özel Tüketim vergisi: Fiziki miktara göre çimento, şeker, bira, şarap, sigara ithalatından alınır.
- d) Stopaj vergisi: İthal edilen ürünün CIF değeri üzerinden %6 vergi tahsil edilir.
- e) Altyapı vergisi: İthal edilen ürünün CIF değeri üzerinden %1,5 vergi tahsil edilir.
- f) Katma değer vergisi: İthal edilen ürünün CIF +ithalat v.+ özel tüketim v. matrahı üzerinden %18 KDV tahsil edilir. Hidroelektrik santrali malzemeleri ithalatı KDV'den muaf tutulmuştur.
- g) Çevre vergisi: Araç ithalinde CIF üzerinden %0 (5 yaştan küçük), %35 (5-10 yaş arası), %50(10 yaştan büyük) olarak tahsil edilir.
- 4.15 Ödeme Şekilleri (mevcut durum/tavsiye edilen ödeme şekilleri)
Genellikle peşin ve mal mukabili ödeme şekilleri kullanılmakla birlikte, tahsilat sıkıntısı yaşanmaması için peşin ya da akreditif kullanılması tavsiye olunur.
- 4.16 Tarife Dışı Engeller
Uganda 01.01.1995'ten beri DTÖ üyesi olup, DTÖ üyesi ülkelerin Ticarete Teknik Engeller Anlaşması (TBT Anlaşması) kapsamında, diğer üye ülkelerle ticareti etkileyebilecek tüm önerilen teknik düzenlemeleri DTÖ'ye bildirmeleri gerekmektedir. Uganda ithalatta ve ihracatta bazı ürünler için lisans talep etmektedir.
- İthalat aşamasında:
Maden ürünlerinin ithalatında Directorate of Geological Survey and Mining/Jeolojik Etüt ve Maden Müdürlüğü kurumundan ithalat lisansı gerekmektedir. Detaylı bilgi <http://www.uganda-mining.go.ug/> adresinden edinilebilir. Balık ve balık ürünleri

ithalatı için Ministry of Agriculture/Tarım Bakanlığı'ndan ithalat lisansı gerekmektedir.

Uganda'ya ithalat için yükleme(ihracat) ülkesinden eşyalara (COC) Certificate of Conformity belgesi alınması gereklidir. Bu belgeler Uganda Ulusal Standart Bürosu UNBS tarafından akredite olan TUV, SGS ve Intertek firmalarına başvurularak Türkiye'de yükleme öncesi yapılacak inceleme sonucunda verilir. COC Belgesi gereken ürünler:

- Oyuncak
- Elektrik ve elektronik ürünler
- Otomobil
- Kimyasal ürünler(kozmetik dahil)
- Mekanik ürünler ve gazla çalışan aletler
- Tekstil, deri, plastik ve kauçuk ürünler
- Mobilya(ahşap ve metal dahil)
- Kağıt ve kırtasiye ürünleri
- Koruyucu güvenlik ekipmanları
- Gıda ve gıda ürünleri
- Kullanılmış ürünler

5. Fırsatlar ve Tehditler

Fırsatlar:

- Verimli tarım arazileri
- Ucuz işgücü
- AfCFTA, Comesa, Doğu Afrika Topluluğu üyelikleri
- İslam Kalkınma Bankası finansmanlı projelerde Türk Müteahhitlerin avantajlı olması

Tehditler:

- Pazardaki rekabetçi fiyat sunan Çinli firmaların varlığı

6. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Özellikler ihracatçı firmalarımızın yükleme öncesi COC belgesini hızlı bir şekilde alabilmesi için standartlar konusunda gerekli titizliği göstermeleri gerekmektedir.

7. Sonuç ve Değerlendirme

Uganda; yatırımcılar için uygun mevzuat altyapısının sağlanması, uzun yıllardır siyasi istikrarın devam etmesi ve Uganda şilininin döviz karşısında değerini korumasından dolayı Doğu Afrika bölgesinde gerek ihracat ve gerekse de yatırım açısından potansiyel taşıyan bir ülkedir.

8. Yararlanılan Kaynaklar

Uganda Bureau of Statistics, WB, IMF, Trademap

Ekler:

Ek 1: Sektörde Faaliyet Gösteren Oda/Birlik/Dernek/STKlar İletişim Bilgileri

Uganda Ticaret ve Sanayi Odası/Uganda National Chamber of Commerce and Industry(UNCCI)

Tel:+256753503035

Fax:+246414230310

E-posta: rdc@chamberuganda.co.ug

Adres: Plot 1A Kira Rd. Kampala

Uganda İmalatçılar Derneği/Uganda Manufacturers Association(UMA)

Tel: +256 414 221 034 /287615

Fax: +256 414 220 285

Eposta: ed@uma.or.ug

Adres:Uganda Manufacturers' Association P.O Box 6966, Lugogo Show Grounds Kampala

<https://www.uma.or.ug/membership/online-member-directory> (üye sorgulama)

Ek 2: Sektörde Düzenlenen Fuarlar

Uganda International Trade Fair 03-10.10.2023

Ek 3: Sektörde Önemli Dergi ve Yayınlar

Mevcut değil

Ek 4: İhalelerin Takip Edilebileceği Portallar

<https://gpp.ppda.go.ug/#/public/bid-invitations> (Genel İhaleler)

<https://www.monitor.co.ug/uganda/jobs/tenders> (Genel İhaleler)

<https://www.newvision.co.ug/category/tenders> (Genel İhaleler)

Ek 5: E-Ticaret Siteleri

www.jumia.com